

**ZAHTJEV ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE
ELABORATA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU**

INVESTITOR: UPRAVA ZA KAPITALNE PROJEKTE

**OBJEKAT: PRIVREMENI OBJEKAT - MONTAŽNO - DEMONTAŽNA
TJUBING STAZA**

LOKACIJA: OPŠTINA ŽABLJAK

april 2024. god.

1. OPŠTE INFORMACIJE

Podaci o nosiocu projekta:

Investitor: **UPRAVA ZA KAPITALNE PROJEKTE**

Odgovorno lice: **Esmin Bećović**

PIB: **11044620**

Kontakt osoba: **Žarko Četković**

Adresa: **Ulica Arsenija Boljevića 2A, City Mall, II Sprat**

Broj telefona: **+382 67 054 746**

e-mail: **zarko.cetkovic@ukp.gov.me**

Pun naziv projekta: **PRIVREMENI OBJEKAT - MONTAŽNO - DEMONTAŽNA
TJUBING STAZA**

Lokacija: **OPŠTINA ŽABLJAK**

2. OPIS LOKACIJE

Lokacija na kojoj se planira postavljanje Privremenog objekta - montažno-demontažne Tjubing staze, nalazi se u sklopu sadržaja koji se nalaze na Skijalištu Savin Kuk, odnosno na lokaciji označena brojem 14.1 na katastarskim parcelama br. 2354, 2355 i 2356 KO Mokri Gaj I u Opštini Žabljak, predviđena – Programom privremenih objekata na NP „Durmitor” za period 2019-2023. godina.

Površina parcele je 4.354,82 m².

Geografski položaj lokacije objekta dat je na slici 1, a na slici 2 prikazana je lokacija objekta sa užom okolinom.

Slika 1. Geografski položaj lokacije objekta (označena strelicom)

Slika 2. Lokacija objekta (označena stelicom) sa užom okolinom
Crvena linija označava granicu NP „Durmitor”

Lokacija se nalazi na području NP „Durmitor“.

Predmetna lokacija je nepravilnog oblika i na njoj nema objekata. Teren lokacije predstavlja travnatu površinu u određenom nagibu.

U morfološkom smislu, širi prostor lokacije sa istočne strane karakteriše Jezerska površ a sa zapadne Durmitor.

Širi prostor lokacije izgrađuju klastični sedimenti donjeg trijasa, krečnjaci i dolomitični krečnjaci anizika, ladinski krečnjaci sa muglama rožnaca, stratifikovani i masivni krečnjaci srednjeg i gornjeg trijasa, krečnjaci gornje jure i glacijalni sedimenti-morene.

Sa hidrogeološkog aspekta, na osnovu hidrogeoloških svojstava i funkcija stijenskih masa i strukture poroznosti stijena, koje izgrađuju predmetno područje, mogu se izdvojiti uglavnom slabo do dobro propusne stijene i kompleksi, različite poroznosti.

Prema karti seizmike regionalizacije teritorije Crne Gore (B. Glavotović i dr. Titograd, 1982. god.) posmatrano područje pripada zoni sa osnovnim stepenom seizmičkog intenziteta 7° MCS skale.

U širem okruženju lokacije najviše su prisutna zemljišta cmice (buavice) na krečnjacima i krečnjačkim drobinama i smeđa zemljišta na silikatnim podlogama i mješavini silikata i krečnjaka.

Pored rijeke Tare, prostor Opštine Žabljak karakterišu sljedeći hidrografski objekti: pišteline, izvori, vrela, estavele, ponori i ponornice, stalni i povremeni vodotokovi, bukovi i vodopadi, stalna i povremena jezera, bare i lokve. Svi zajedno imaju izuzetan značaj za vodosnabdijevanje naselja, turističke i sportsko-rekreativne aktivnosti, uzgoj ribe, napajanje stoke, za kvalitetne pašnjake i livade na obalama vodenih tokova, održavanje specifičnih i zaštićenih ekosistema i dr

Na užem prostoru okolo lokacije nema površinskih tokova.

Lokacija i njena šira okolina nalazi se u zoni planinskog kontinentalnog klimatskog pojasa. Područje ima umjereno - kontinentalne klimatske odlike, modifikovane reljefom koji klimu planinske okoline Žabljaka čini kontinentalno-planinskom i subplaninskom. Na području opštine srednja godišnja temperatura vazduha ima zonalni raspored, tako da planinski dio područja kome pripada lokacija ima prosječnu godišnju temperaturu od oko 2 do 4 °C zavisno od nadmorske visine.

Područje Žabljaka spada u područja velike oblačnosti, posebno povećana u hladnom dijelu godine. Žabljačko područje prima godišnje prosječno do 2.200 mm padavina. Padavine su ravnomjerno raspoređene tokom godine, izraženije su zimi nego ljeti, dok su jul i avgust najsušniji mjeseci. Raspored vazdušnih strujanja pored opšte cirkulacije modifikovan je lokalnim uslovima. Najučestaliji vjetrovi su iz južnog (22,6 %) i sjevernog pravca (25,4%). Na Žabljaku se bilježi 120 dana u godini sa snijegom većim od 15 cm.

Bogatstvo flore posebno se ispoljava u prisustvu blizu 150 vrsta ljekovitog bilja, preko 40 vrsta jestivih gljiva, kao i raznovrsnog dekorativnog cveća jarkih i toplih boja. Ovakve karakteristike bile su jedan od bitnih razloga proglašenja Nacionalnog parka Durmitor za svjetsko prirodno dobro.

Sa aspekta flore na lokaciji i njenom užem okruženju dominiraju prirodna i poluprirodna staništa, a manji dio pripada antropogenim staništima.

NP „Durmitor“ proglašen je 1952. godine, imajući u vidu izuzetnu prirodnu vrijednost koja prevazilazi nacionalne granice.

Nacionalni park „Durmitor“ sa kanjonom Tare (33.895 ha) zaštićen je od 1980. godine kao Svjetsko prirodno nasljeđe (UNESCO-va Lista Svjetskog prirodnog i kulturnog nasljeđa), po osnovu ispunjenja kriterijuma N (ii), (iii) i (iv) Konvencije o zaštiti svjetske prirodne i kulturne baštine (UNESCO). Posebna vrijednost ovog zaštićenog područja čine zone: Crno jezero sa šumom u neposrednoj okolini, sliv Škrčkih jezera i uža kanjonska dolina Sušice, prašuma jele i smrčce u slivu Mlinskog potoka, Barno jezero sa najužom okolinom, šuma crnoga bora u rezervatu Crna poda, Zabojsko jezero sa užom okolinom i kanjonska dolina rijeke Tare, sa posebnim režimom upravljanja, od kojih su dvije sa strogim režimom zaštite (kanjon rijeke Tare i šumski rezervat „Crna poda“).

Prema podacima iz Popisa 2011. godine u Opštini Žabljak živjelo je 3.569 stanovnika, i bila su 1273 domaćinstva.

Na području Motičkog Gaja kome pripada lokacija, prema Popisu iz 2011. godine bilo je 156 stanovnika (83 žene i 73 muškarca). Broj domaćinstava je bio 71, a stanova je bilo 327 od čega je 256 stanova korišćeno sezonski.

Uže okruženje lokacija pripada relativno slabo naseljenom području. Međutim, u toku turističke sezone bilo ljetnje ili zimske, broj posjetilaca ovom području se povećava.

Na lokaciji nema objekata, dok se u užem okruženju nalazi nekoliko objekata za potrebe Ski centra Savin Kuk.

Prilaz lokaciji obezbijeđen je preko postojeće saobraćajnice koja se odvaja od magistralnog puta Nikšić-Šavnik-Žabljak.

Za parkiranje vozila koristiće se postojeći parking koji se nalazi blizu lokacije privremenog objekta.

Od ostalih infrastrukturnih objekata u okruženju lokacije postoji elektroenergetska mreža, dok vodovodna i kanalizaciona mreža nije još izgrađena.

3. KARAKTERISTIKE PROJEKTA

Od strane Javnog preduzeća za Nacionalne parkove Crne Gore, Investitoru su izdati Urbanističko-tehnički uslovi br. 05-2386/1, od 26.10.2022. god. za izradu tehničke dokumentacije za postavljanje avanturističkog parka - lokacija označena brojem 14.1 na katastarskim parcelama br. 2354, 2355 i 2356 KO Mokri Gaj I u Opštini Žabljak, predviđena - Programom privremenih objekata na NP „Durmitor” za period 2019-2023. godina.

Urbanističko tehnički uslovi dati su u prilogu I.

Na predmetnoj lokaciji predviđeno je postavljanje Privremenog objekta - montažno-demontažne Tjuring staze, koja predstavlja specijalizovanu plastičnu podlogu na kojoj je moguće sankanje, uz pomoć velikih guma, i zimi i leti.

Zadati parametri UTU-ma i ostvareni parametri projektnog rješenja objekta dati su u tabeli 1 i 2.

Tabela 1. Zadati parametri UTU-ma

Pokazatelj	katastarske parcele br. 2354., 2355 i 2356
Namjena parcela:	Avanturistički park
Površina parcele	4.354,82 m ²
Površina pod objektom	455,03 m ²
Spratnost	Pr
BRGP	455,03 m ²
Indeks izgrađenosti	0,10
Indeks zauzetosti	0,10

Tabela 2. Ostvareni parametri projektnog rješenja objekta

Ukupna bruto površina objekta	455,03 m ²
Ukupna neto površina objekta	455,03 m ²
Spartnsot objekta	Pr
Indeks izgrađenosti $i_i = 0,10$ ili 455,03 m ²	Indeks izgrađenosti i_i (maks. dozvoljeni) $i_i = m^2$
Indeks zauzetosti $iz = 0,10$ ili 455,03 m ²	Indeks zauzetosti iz (maks. dozvoljeni) $i_i = m^2$
Površina katastarskih parcela	4.354,82 m ²

Projektnim rješenjem su ispoštovani indeksi zauzetosti i izgrađenosti predviđeni u urbanističko-tehničkih uslova.

Funkcionalno rješenje, koncept i oblikovanje

Arhitektonskim rješenjem projektovan je objekat čija je osnovna namjena Privremeni objekat – montažno-demontažna Tjuring staza.

Arhitektonsko rješenje privremenog objekta je u funkcionalnom i oblikovnom smislu riješeno racionalno i na način da se uklapa u postojeći ambijent. Privremeni objekat montažno-demontažne Tjuring staze služi za rekreaciju u sklopu sadržaja koji se nalaze na Skijalištu Savin Kuk.

Staza je orjentisana istok-zapad, u skladu sa okolnim planiranim objektima i u skladu sa mikrolokacijskim atmosferskim uslovima. Postojeća nivelacija terena iskorištena je za dobijanje potrebnog nagiba montažno-demontažne Tjuring staze.

Objekat se postavlja na unaprijed pripremljene fabričke nosače i kao takav se montira na predmetne parcele.

Mehanička otpornost i stabilnost

Objekat je projektovan i mora biti montiran tako da opterećenja koja mogu na njega djelovati tokom građenja i upotrebe ne mogu dovesti do:

- demontaža cijelog objekta ili nekog njegovog dijela,
- velikih deformacija u stepenu koji nije prihvatljiv,
- oštećenja na drugim dijelovima objekta, instalacijama ili ugrađenoj opremi kao rezultat velike deformacije noseće konstrukcije,
- oštećenja kao rezultat nekog događaja, u mjeri koja je nesrazmjerna izvornom uzroku.

Projektovani vijek trajanja objekta i uslovi održavanja

Projektovani vijek Tjubing staze kao montažno-demontažnog objekta koji se proizvodi u fabrici, i kao takav montira na terenu je 20 godina. Tokom predviđenog vijeka trajanja potrebno je voditi računa da elementi budu redovno čišćeni i održavani.

3D prikaz Tjubing staze dat je na slici 4.

Slika 4. 3D prikaz Tjubing staze

Površine djelova privremenog objekta date su u tabeli 3.

Tabela 3. Površine djelova privremenog objekta

Rb.	Legenda	Površina [m ²]
1.	Paraboloidna Tjubing staza	184,48
2.	Prava Tjubing staza	144,75
3.	Traka	82,78
4.	Pristupne staze	43,02
Ukupno:		455,03

Opis konstrukcije

Privremeni objekat Tjubing staze je montažno demontažnog tipa. Staze i traka se poručuju kao fabrički elementi i kao takvi se montiraju na pripremljeni teren. Teren je potrebno obraditi radi dobijanja potrebnih nagiba i nasuti homogeni sloj zemlje kako ne bi došlo do oštećenja staze.

Temelji

Vezivanje oslonca trake na pogonskoj stanici (vrh trake) za betonski temelj je prema zahtjevu isporučioaca trake. Veličina betonskog temelja je 3 x 100 cm x 100 cm x H90 cm i sastoji se od 3 bloka sa šupljom sredinom dimenzija 100 cm x 100 cm x H90 cm, debljina zida 20 cm, koji se međusobno mogu povezati u jedinstvenu cijelinu. Beton kvaliteta B 30 spravljen minimalno sa 350 kg cimenta po m³ da se spriječi erozija betona od dejstva mraza. Svaki betonski blok treba da je armiran sa 35 do 50 kg rebraste armature. Nakon polaganja blokova u zemlju, i međusobnog povezivanja trajnom vezom, šupljine 2 bočna bloka treba ispuniti betonom ili drugih homogenim materijalom, a srednji mora ostati šupalj radi nesmetanog dreniranja vode prilikom otapanja snijega ili bujica.

Građevinski radovi

Prije pristupanja izrade, izvođač ovih radova mora se sa projektantom sporazumjeti o svakoj poziciji i svakom tehničkom detalju, kako bi se tačno utvrdile dimenzije, konstrukcija, izrada i obrada, okov kao i način montaže. Svi radovi se moraju uraditi po detaljima, nacrtima ili po detaljima proizvođača, za koja je potrebno priložiti potrebne ateste. Izrađeni djelovi mjeriće se u radionici u prisustvu nadzornog organa.

Svi spoljni elementi moraju da zadovolje uslove po standardima.

Konstruktivna svojstva gotovog proizvoda moraju ispunjavati sledeće uslove:

- Otpornost na sve moguće trajne deformacije od savijanja, uvijanja i vitoperenja pri normalnom rukovanju.
- Da izdrže pritisak simuliranog vjetra pri institutskom ispitivanju od 0.80 kg/m bez ikakvih trajnijih deformacija.

Materijal za izradu elemenata treba da bude kvalitetan, tako da elementni zadovolje uslove nepropustljivosti vazduha i vode odgovarajućeg nivoa, uslove termičke zaštite i zaštite od zvuka u skladu sa važećim propisima i tehničkim uslovima. Izrada i ugradnja treba da se vrši u svemu u skladu sa tehničkim opisom, šemama i radioničkim detaljima koje izrađuje izvođač radova, a odobrava projektant i nadzorni organ. Radionički detalji treba da se rade na osnovu stvarnih mjera uzetih na gradilištu i zapisnički usaglašeni sa nadzornim organom i projektantom. Izrada pozicija i ugradnja treba da budu u svemu prema tehnologiji propisanoj od strane proizvođača sistema. Stabilnost konstrukcije treba da bude ostvarena poštovanjem svih uslova statičke stabilnosti pojedinih elemenata konstrukcije, a u skladu sa važećim standardima i normama u građevinarstvu.

Za stabilnost konstrukcije odgovara izvođač radova.

Izvođač treba da dostavi ateste za sve sistemse elemente.

Tehničko rješenje napajanja električnom energijom privremenog objekta - montažno demontažne Tjuring staze.

Predviđeno je postavljanje kablovskog voda - napojnog kabla FG 7 5x10 mm² do pogonske stanice Tjuring staze u kablovskom rovu u dužini cca 200 m najkraćim rastojanjem od NN bloka MBTS 10/0,4 kV; 1x630 kVA „Savin kuk I”.

Ovakvo rješenje su diktirali prije svega zahtjevi i standardi opreme, investicione pogodnosti, konfiguracija terena, kao i nivo potrebe u instaliranoj snazi objekata. Ova dokumentacija će poslužiti Investitoru za izvođenje radova i dobijanje elektroenergetske saglasnosti za priključenje od strane CEDIS-a.

Kablovski rov je neophodno, prije polaganja kablova, pripremiti za polaganje, na taj način što će se odstraniti svi oštri predmeti i formirati posteljica za polaganje kabla.

Usvojeni energetska kabal FG 7 5x10 mm² svojim električnim osobinama zadovoljavaju potrebe objekta.

Plan polaganja projektovanog kablovskog voda je dat na situacionom planu - prilogu II.

Kablovski rov je dimenzija 0,80 x 0,40 m. Prije iskopa rova obilježava se trasa voda. Pri slobodnom polaganju kabla u rov, prvo se na dnu razastre sloj pijeska debljine 10 cm, a onda se polaže kabal. Kabal se polaže sa blagim krivinama (“zmijoliko”), radi kompenzacije temperaturnih uticaja i eventualnih manjih slijeganja podloge. Radi toga će se u “Predmjeru radova” dužina kablova uvećati. Pri odmotavanju i polaganja kablova mora se voditi računa da se ne odštete. Isto tako, ne dozvoljava se polaganje kabla pri spoljnim temperaturama nižim od +5°C bez posebnih mjera pripreme (zagrijavanja). Prilikom polaganja, kablovi PP00, 1 kV ne smije se savijati oko radijusa krivine manje od 12x33 mm=396 mm. Nakon polaganja kablova, a prije zatrpavanja, vrši se snimanje njegovog tačnog položaja, a na situaciji ucrtavaju se i upisuju svi značajniji podaci, potrebni za katastar kablovskih vodova prema odredbama “Pravilnika o metodama i načinu rada pri premjeru podzemnih instalacija i objekata”. Po završetku snimanja tačnog položaja kablova, kabal se prekriva drugim slojem pijeska, takođe debljine 10 cm. Dalje zatrpavanje rova vrši se iskopom, vodeći računa da iskop ne sadrži veće

komade materijala oštih ivica i sl. Zatrpavanje se vrši nabijanjem u slojevima od po 20 cm. Pri daljem zatrpavanju, na regulisanim površinama, na 40 cm i 20 cm od površine rova iznad kabla postavlja se upozoravajuća traka. Plastična upozoravajuća traka, treba da bude crvene boje, širine najmanje 0,1 m a kvalitet materijala treba da garantuje vijek trajanja od 30 godina. Mehanička zaštita kabla na stubu predviđena je polaganjem istog kroz željeznu cijev Φ 2,5“ na dužini 2 m. Završetak kabla FG 7 5x10 mm² predviđen je pomoću kablovskih papučica za gnječenje.

Nakon polaganja kabla i oblaganjem sitnozrnastom zemljom u sloju debljine od 10 cm, iznad kabla je potrebno postaviti traku za uzemljenje i opomenske trake. Krajnja tačke kablovskih dionica je Pogonska stanica Tjubing staze.

Zaštita voda od preopterećenja i kratkog spoja projektovana je visokoučinskim osiguračima na početku voda u NN razvodnom bloku MBTS i u PMO.

Zaštita od atmosferskih prenapona, predviđena je odvodnicima prenapona, a prema tehničkim normativima za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadajućih trafostanica i tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih postrojenja od prenapona.

Ugradnja odvodnika prenapona predviđena na mjestu priključka kablovskog voda .

Trasa kablovskog voda se obilježava standardnim oznakama za neregulisani teren (betonska kocka sa mesinganom pločom na kojoj je oznaka).

Situacioni plan objekta dat je u prilogu III.

Otpad

Otpad u fazi izgradnje

U fazi izgradnje privremenog objekata kao otpad javlja se materijal od ravnjanja terena, iskopa rova i građevinski otpad.

Sav materijala od iskopa koristiće se za potrebe planiranja i nivelacije terena.

Grđevinski otpad će se sakupljati, a izvođač radova će ga transportovati na lokaciju, koju u dogovoru sa Nosiocem projekta odredi nadležni organ lokalne uprave.

Od strane radnika tokom izgradnje objekata generiše se određena količina komunalnog otpada.

Navedena vrsta otpada nakon privremog skladištenja u kontejneru predaje se ovlašćenom komunalnom preduzeću.

Prema Pravilniku o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG” br. 59/13. i 83/16.) navedeni otpad se klasira u neopasni otpad.

Sav otpad u toku izgradnje privremenog objekta biće uredno deponovan, shodno Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 64/11. i 39/16.).

Otpad u toku eksploatacije

U toku funkcionisanja objekta mogu nastati manje količine otpada usljed kvarova, odnosno zamjene djelova na objektu.

Zamijenjeni djelovi se sakupljaju i odvoze u firmu koja održava objekat.

U toku rada objekta uslijed prisustva ljudi na predmetnoj lokaciji mogu nastati i manje količine komunalnog otpada koji se odlaže u korpe a iz korpi u postojeće kontejnere, tako da u toku rada objekta ni po ovom osnovu nema odlaganja otpada na zemljište.

4. KARAKTERISTIKE MOGUĆIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Prema Pravilniku o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl. list CG”, br. 19/19), vrste i karakteristike mogućih uticaja projekta na životnu sredinu se razmatraju u odnosu na karakteristike lokacije i karakteristike projekta, uzimajući u obzir uticaj projekta na faktore od značaja za procjenu uticaja kojima se utvrđuju, opisuju i vrednuju u svakom pojedinačnom slučaju, pri tom vodeći računa o:

- veličini i prostoru na koji projekat ima uticaj, kao što su geografsko područje i broj stanovnika na koje projekat može uticati,
- prirodi uticaja sa sapekta nivoa i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduhu, površinskim i podzemnim vodama, zemljištu, gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, gubitak zemljišta i drugo,
- jačini i složenosti uticaja,
- vjerovatnoći uticaja,
- kumulativnom uticaju sa uticajima drugih postojećih projekata,
- prekograničnoj prirodi uticaja i
- mogućnosti smanjivanja uticaja.

Sa aspekta prostora, uticaj postavljanja Privremenog objekta – montažno-demontažne T'jubing staze na životnu sredinu biće lokalnog karaktera i veoma malog nivoa.

Prilikom realizacije projekta neće doći do većeg narušavanja kvaliteta vazduha na lokaciji jer u toku realizacije projekta nema većih iskopa, osim ravnjanja terena i iskopa rova.

Kako na predmetnoj lokaciji, a ni u njenoj užđj okolini, ne postoje površinske vode to ne postoji mogućnost da izvođenje radova na realizaciji projekta ima uticaj na njih.

Sa druge strane uticaj realizacije projekta na zemljište ogleda se u zauzimanju određene površine zemljišta, uz napomenu da se radi o travnatom zemljištu.

Imajući u vidu površinu koju zauzima objekat u toku njegovog postavljanja neće doći će do većih promjena lokalne topografije.

Buka koja će se javiti na gradilištu u toku postavljanja privremenog objekta nije značajnog nivoa i najvećim stepenom je prisutna samoj samo na lokaciji i njenom užem okruženju.

Realizacija projekta neće dovesti do većeg uništavanja flore, jer je lokacija travnata površina.

Imajući u vidu vrstu i strukturu radova koja će se koristiti za realizaciju projekta neće doći do negativnog uticaja na floru i faunu koja se nalazi u okruženju lokacije.

Sa aspekta jačine, negativni uticaji u toku izgradnje i eksploatacije objekta biće mali.

Takođe, i sa aspekta vjerovatnoće pojava negativnih uticaja je mala.

Shodno namjeni objekta i njegovom uticaju na životnu sredinu, ne postoje značajniji faktori koji bi kumulativno sa uticajem drugih postojećih objekata doveli do povećanja negativnog uticaja na životnu sredinu na lokaciji i u njenom okruženju.

Postavljanje privremenog objekta i njegova eksploatacija neće imati prekogranični uticaj.

Do najvećeg negativnog uticaja u toku izgradnje i eksploatacije projekta na pojedine segmente životne sredine može doći u slučaju pojave akcidenta, a prije svega požara i procurivanja ulja i goriva iz prevoznih sredstava koja će dovoziti materijal.

Na osnovu analize karakteristika postojeće lokacije, kao i karakteristika planiranih postupaka u okviru lokacije, preko mjera za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja moguće je smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu.

5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Značajnijih uticaja pri postavljanju i eksploataciji Privremenog objekta – montažno-demontažne Tjubing staze u sklopu sadržaja koji se nalaze na Skijalištu Savin Kuk u Opštini Žabljak na životnu sredinu neće biti.

Međutim, uticaji koji se mogu javiti, ispoljavaju se u okviru dva tipa, koji prema trajanju mogu biti privremenog i trajnog karaktera.

Prvu grupu predstavljaju uticaji koji se javljaju kao posljedica realizacije projekta i oni su po prirodi većinom privremenog karaktera.

Privremenog objekta – montažno-demontažne Tjubing staze spada u takvu vrstu objekata koja u toku eksploatacije, odnosno u svom svakodnevnom radu ne mogu ugroziti stanje životne sredine, izuzimajući akcidentne situacije.

Kvalitet vazduha

Manji uticaji na kvalitet vazduha u toku realizacije projekta mogu nastati kao posljedica prisustva građevinskih mašina na realizaciji projekta. Negativne posljedice se javljaju kao rezultat ravnjanja terena i iskopa određene količine materijala za postavljanje podzemnog kabla.

Odvođenje izduvnih gasova iz angažovane građevinske mehanizacije pri izvođenju predmetnog projekta ne predstavlja poseban problem, pošto se sa aspekta morfologije terena radi o otvorenom prostoru, uzvišenju, čime se smanjuje opasnost od zagađenja.

Takođe, pri iskopu materijala do negativnog uticaja na kvalitet vazduha može doći uslijed pojave prašine, zato je u sušnom periodu i za vrijeme vjetra neophodno kvašenje iskopa.

Prilikom eksploatacije objekta do narušavanja kvaliteta vazduha može doći samo uslijed uticaja izduvnih gasova iz automobila koji dolaze ili odlaze od objekta.

Imajući u vidu broj vozila koja će dolaziti do objekta, odnosno odlaziti od objekta, količine zagađujućih materija po ovom osnovu ne mogu izazvati negativan uticaj na kvalitet vazduha na ovom području.

Uticaj na kvalitet voda i zemljišta

Kako na predmetnoj lokaciji, a ni u njenoj blizini, ne postoje površinske vode to ne postoji mogućnost da izvođenje radova na realizaciji projekta ima uticaj na njih.

Uticaj realizacije projekta na zemljište ogleda se u privremenom zauzimanju zauzimanju određene površine zemljišta, uz napomenu da se radi o livadi.

Prilikom izvođenja projekta odlagalište građevinskog materijala u koliko je nedovoljno zaštićeno, može biti potencijalni izvor zagađenja, posebno u periodu kiša jakog intenziteta, kao i voda sa pristupnih puteva i parkirališta građevinske mehanizacije.

Sa druge strane, izvođač je dužan da po završetku radova gradilište kompletno očisti, ukloni sav građevinski otpad i da prema projektu izvrši uređenje terena, čime bi se izbjego uticaju otpadnog materijala na životnu sredinu.

Imajući u vidu djelatnost objekta u toku njegovog funkcionisanja neće se izvršiti depozicija hemijskih i drugih materija koje bi mogle uticati na zagađenje zemljišta i podzemnih voda.

Lokalno stanovništvo

Imajući u vidu namjenu objekta, njegovim privremenim postavljanjem i funkcionisanjem neće doći do promjene u broju i strukturi stanovništva na posmatranom području.

Uticaj realizacije projekta na lokalno stanovništvo skoro da neće biti, imajući u vidu da emisija zagađujućih materija nije velika, a da u okruženju lokacije nema stambenih objekata, a sa druge strane radi se o poslovima povremenog i privremenog karaktera.

Prilikom realizacije projekta, usljed rada građevinskih mašina doći će do povećanja nivoa buke, ali će ista biti lokalnog karaktera samo na lokalietu gradilišta.

Emitovanja svjetlosti, toplotne energije i elektro-magnetnog zračenja neće biti.

Funkcionisanje projekta neće prouzrokovati buku osim rada automobilskih motora koji dolaze i odlaze od objekata, dok vibracija, emisije svjetlosne i toplotne energije kao ni elektromagnetno zračenja neće biti.

Uticaj na ekosisteme i geologiju

Postavljanje Privremenog objekta - montažno-demontažne Tjubing staze u prirodnim sredinama kao što je predmetna zahtijeva uklanjanje vegetacije i nivelisanje površine zemljišta (ravnanje terena na određenim mjestima), što se u određenoj mjeri negativno odražava na floru i faunu lokacije.

Uticaj na biodiverzitet će varirati u zavisnosti od stepena degradacije staništa odnosno promjena koje nastanu realizacijom predmetnog projekta.

Takođe, u toku eksploatacije objekta potreban je održavanje vegetacije na slobodnom prostoru lokacije. Strogo je zabranjeno uklanjanje vegetacije upotrebom herbicida ili prekrivanjem zemlje šljunkom kako bi se olakšao rad objekta. U prvom slučaju dolazi do zagađivanja zemljišta i podzemnih voda, a u drugom može doći do unošenja alohtonih vrsta. Najpoželjnije bi bilo da se vrši košenje.

Tokom izvođenja građevinskih radova, buka koju proizvode građevinske mašine i sam proces realizacije projekta, imaće negativan uticaj na faunu lokacije i njene uže okoline. Ovo se naročito odnosi na ptice koje su osjetljivije na buku, kao i na gmizavce koji su osjetljivi na sve vidove vibracija. Nakon završetka radova i prestanka buke za očekivati je da će ovaj negativni uticaj u potpunosti prestati i da će se ptice i gmizavci ponovo naseliti u okruženju projektne zone.

U toku izvođenja projekta neće doći do gubitaka i oštećenja geoloških, paleontoloških i geomorfoloških osobina.

Namjena i korišćenje površina

Prostor planiran za realizaciju projekta je neizgrađena površina

Od strane Javnog preduzeća za Nacionalne parkove Crne Gore, Investitoru su izdati Urbanističko-tehnički uslovi za realizaciju privremenog objekta – Tjubing staze

Prema tome, planirani projekat neće imati većeg uticaja na namjenu i korišćenje površina, jer se radi o livadi.

Kako objekat u toku eksploatacije neće u vršiti emisiju zagađujućih supstanci, kao ni supstanci koje bi zagađile zemljište i vode to neće biti uticaja projekta na korišćenje okolnog prostora.

Uticaj na komunalnu infrastrukturu

U toku realizacije projekta doći će do manjeg uticaja na putnu infrastrukturu zbog neznatnog povećanja protoka saobraćaja, dok će uticaj na ostalu komunalnu infrastrukturu (električnu, vodovodnu i telekomunikacionu mrežu) biće zanemarljiv.

U toku eksploatacije objekta uticaj na komunalnu infrastrukturu biće zanemarljiv.

Uticaj na zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihovu okolinu

Imajući u vidu vrstu objekta, ne očekuje se uticaj realizacije i eksploatacije objekta na Nacionalni park „Durmitor”, u kome se nalazi lokacija objekta.

Pošto u užem okruženju lokacije nema kulturno istorijskih spomenika to se uticaj u toku realizacije i eksploatacije projekta na njih ne očekuje.

Uticaj na karakteristike pejzaža

Uticaji na pejzaž predstavljaju fizičke promjene koje su uzrokovane zahvatima koji utiču na karakter pejzaža i na način na koji se on doživljava.

Postavljanjem privremenog objekta nastaju tzv. izgrađene površine koja u određenoj mjeri mijenja izgled lokacije što dovodi do promjene karaktera pejzaža posmatranog područja.

Kumulativnog uticaja sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata

Na bazi opisa projekta i analize mogućih uticaja konstatovano je da izgradnja i eksploatacija objekta, neće imati veći uticaj na životnu sredinu. Što se tiče kumulativnog uticaja projekta sa drugim projektima na životnu sredinu treba istaći da rad objekta neće dovesti do promjene postojećeg stanja.

Akcidentne situacije

Do najvećeg negativnog uticaja u toku izgradnje i eksploatacije projekta na pojedine segmente životne sredine može doći u slučaju pojave akcidenta, a prije svega požara i procurivanja ulja i goriva iz mehanizacije i motornih vozila.

Požar

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed definisati i predvidjeti.

Do požara na lokaciji može da dođe uslijed nekontrolisane upotrebe otvorenog plamena, neispravnosti, preopterećenja i neadekvatnog održavanja električnih instalacija, kao i uslijed razvoja požara koji se mogu javiti u okruženju u sušnim periodima.

Pored velike materijalne štete, pojava požara bi mogla imat negativan uticaj na kvalitet vazduha u neposrednoj okolini objekta, zato što produkti sagorijevanja najčešće sadrže toksične materije.

Opasnost od prosipanja goriva i ulja

Ova akcidentna situacija može nastati usljed curenja goriva i ulja iz mehanizacije u toku izgradnje objekta.

U fazi izgradnje objekta u slučaju prosipanja goriva ili ulja iz mehanizacije, hemijski opasne supstance (ugljovodonici, organski i neorganski ugljenik, jedinjenja azota i dr) mogu dospjeti u površinski sloj zemljišta.

U koliko se desi ova vrsta akcidenta treba prekinuti radove i zagađeni dio zemljišta ukloniti sa lokacije, skladištiti ga u zatvorena burad, u zaštićenom prostoru lokacije, shodno Zakonu o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 64/11 i 39/16).

Obim posljedica u slučaju ovakvih akcidenta bitno zavisi od konkretnih lokacijskih karakteristika, a prije svega od sorpcionih karakteristika tla i koeficijenta filtracije.

Međutim, vjerovatnoća da se dogodi ova vrsta akcidenta može se svesti na minimum ukoliko se primjene odgovarajuće organizacione i tehničke mjere u toku izgradnje objekta, što podrazumijeva da je za sva korišćena sredstva rada potrebno pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa uz redovno održavanje mehanizacije (građevinske mašine i vozila) u ispravnom stanju, sa ciljem maksimalnog eliminisanja mogućnosti curenja goriva i mašinskog ulja u toku rada.

6. MJERE ZA SPREČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA

Postavljanje Privremenog objekta – montažno-demontažne Tjuring staze, u sklopu sadržaja koji se nalaze na Skijalištu Savin Kuk, planirana je radi poboljšanja turističke ponude na posmatrano području, odnosno u Opštini Žabljak.

Bez obzira na mali uticaj projekta na životnu sredinu u toku njegovog postavljanja i funkcionisanja moraju se preduzeti odgovarajuće preventivne mjere zaštite.

Sprečavanje, smanjenje i otklanjanje štetnih uticaja može se sagledati preko mjera zaštite predviđenih zakonima i drugim propisima, mjera zaštite predviđenih prilikom izgradnje objekta, mjera zaštite u toku eksploatacije objekta i mjera zaštite u akcidentu.

Mjere zaštite predviđene zakonima i drugim propisima

Mjere zaštite životne sredine predviđene zakonima i drugim propisima proizilaze iz zakonski normi koje je neophodno ispoštovati pri izgradnji objekta.

Osnovne mjere su:

- Obzirom na značaj objekta, kako u pogledu njegove sigurnosti tako i u pogledu zaštite ljudi, prilikom projektovanja i izgradnje potrebno je pridržavati se svih važećih zakona i propisa koji regulišu predmetnu problematiku.
- Ispoštovati sve regulative koje su vezane za granične vrijednosti intenziteta određenih faktora kao što su prevashodno zagađenje vazduha, voda i nivoa buke.
- Obezbijediti određeni nadzor prilikom izvođenja radova radi kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od strane stručnog kadra za sve faze.
- Obezbijediti instrumente, u okviru ugovorne dokumentacije koju formiraju Nosilac projekta i izvođač, o neophodnosti poštovanja i sprovođenja propisanih mjera zaštite.

Mjere zaštite predviđene prilikom izgradnje objekta

Mjere zaštite životne sredine u toku realizacije projekta obuhvataju mjere koje je neophodno preduzeti za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja na dozvoljene granice, kao i preduzimanje mjera kako bi se određeni uticaji sveli na minimum:

Osnovne mjere su:

- Izvođač radova je dužan organizovati postavljanje gradilišta tako da njegovi privremeni objekti, oprema itd. ne utiču na treću stranu, odnosno okolni prostor.
- Građevinska mehanizacija koja će biti angažovana na izvođenju projekta treba da zadovolji Evropske standarde za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006. odnosno 2014. god.) prema Direktivi 2004/26/EC).
- Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju: građevinske mašine i vozila u ispravnom stanju, sa ciljem maksimalnog smanjenja buke, kao i eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja.
- Sve građevinske mašine i prevozna sredstva moraju biti opremljena protivpožarnim aparatima.
- Brzina saobraćaja prema objektu mora se ograničiti na 10 km/h, a i manje ako se to zahtjeva.
- Za vrijeme vjetra i sušnog perioda redovno kvasiti materijal od iskopa, radi redukovanja prašine.
- Uklanjanja biljnog pokrivača (zeljasto bilje) sa lokacije izvršiti pažljivo, ograničavajući se samo na minimalno potrebnu širinu radi smanjenja stepena fragmentacija i/ili degradacije staništa, u cilju očuvanja flore i životinjskih staništa i vrsta i ne narušavajući ekosistem u okolini lokacije.
- Izvršiti revitalizaciju zemljišta, tj. sanaciju oko objekta poslije završenih radova, tj. ukloniti predmete i materijale sa površina korišćenih za potrebe gradilišta odvoženjem na odabranu deponiju.

Mjere zaštite u toku redovnog rada objekta

U analizi mogućih uticaja konstatovano je da u toku eksploatacije objekata neće biti većih uticaja na životnu sredinu, tako da nema potrebe za preduzimanjem većeg broja mjera zaštite.

U tom smislu potrebno je:

- Redovna kontrola elektro instalacija na privremenom objektu.
- Potrebno je angažovati sertifikovanu firmu za održavanje privremenog objekta kako bi se izvršile sledeće aktivnosti:
 - Preventivno održavanje - jedan pregled godišnje i
 - Korektivno održavanje - na lokaciji po nastanku kvara/događaja.
- Potrebno je redovno održavanje lokacije. U tom smislu strogo je zabranjeno ukljanjanje “neželjene” vegetacije upotrebom herbicida ili prekrivanjem zemlje šljunkom kako bi se olakšao rad objekta, jer u prvom slučaju dolazi do zagađivanja zemljišta i podzemnih voda, a u drugom može doći do unošenja alohtonih vrsta. Najpoželjnije bi bilo da se vrši košenje terena.
- Obezbijediti dovoljan broj korpi za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada.
- Obaveza je Investitora da, po prestanku rada privremenog objekta uradi Projekat rekultivacije terena i vraćanje predmetnog područja u prvobitno stanje

Mjere zaštite u slučaju akcidenta

Mjere zaštite od požara

Radi zaštite od požara potrebno je:

- Svi materijali koji se koriste za realizaciju projekta moraju biti atestirani u odgovarajućim nadležnim institucijama po važećem Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata i Propisima koji regulišu protivpožarnu zaštitu.
- Pravilnim izborom opreme i elemenata električnih instalacija, treba biti u svemu prema Projektu, odnosno treba obezbijediti da instalacije ne bude uzrok izbijanju požara.
- Redovno održavanje terena oko objekta radi sprečavanja širenja mogućih požara na objekat. U tom smislu radi smanjenja uticaja širenja požara neophodno je najmanje dva puta godišnje vršiti mehaničko uklanjanje rastinja i korova na lokaciji.
- Za zaštitu od požara neophodno je obezbijediti dovoljan broj mobilnih vatrogasnih aparata, koji treba postaviti na pristupačnim mjestima, uz napomenu da se način korišćenja daje uz uputstvo proizvođača.
- Nosioc projekta je dužan da vatrogasnu opremu održava u ispravnom stanju.

Mjere zaštite od prosipanja goriva i ulja

Mjere zaštite životne sredine u toku akcidenta - prosipanja goriva i ulja pri izgradnji i eksploatacije objekta, takođe obuhvataju mjere koje je neophodno preduzeti da se akcident ne desi, kao i preduzimanje mjera kako bi se uticaji u toku akcidenta ublažio.

U mjere zaštite spadaju:

- Za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa tehničke ispravnosti vozila.
- Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju (građevinske mašine i vozila) u ispravnom stanju, sa ciljem eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja u toku rada.
- U koliko dođe do prosipanje goriva i ulja iz mehanizacije u toku izgradnje objekta neophodno je zagađeno zemljište skinuti, skladištiti ga u zatvorena burad, u zaštićenom prostoru lokacije, shodno Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG” 64/11 i 39/16) i zamijeniti novim slojem.

Napomena: Pored navedenog sve akcidentne situacije koje se pojave rješavaće se u okviru Plana zaštite i spašavanja - Preduzetnog plana.

7. IZVORI PODATAKA

Zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu postavljanja Privremenog objekta - montažno-demontažne Tjuring staze, u sklopu sadržaja koji se nalaze na Skijalištu Savin Kuk u Opštini Žabljak, urađen je u skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl. list CG”, br. 19/19).

Prilikom izrade zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu navedenog objekta, korišćena je sledeća:

Zakonska regulativa:

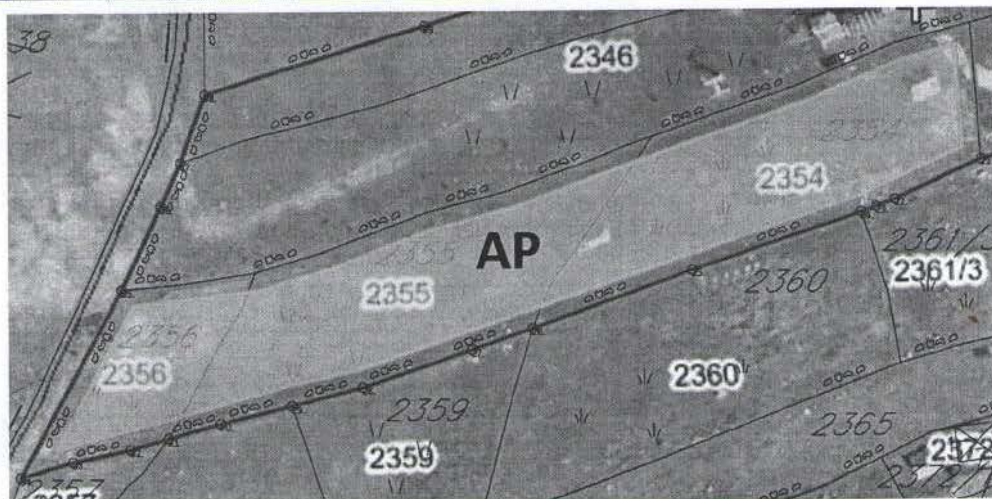
- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG” br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20., 86/22. i 04/23.).
- Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16 i 73/19.).
- Zakon o zaštiti prirode („Sl. list CG” br. 54/16 i 18/19).
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list CG” br. 49/10, 40/11, 44/17 i 18/19).
- Zakon o vodama („Sl. list CG” br. 27/07, 22/11, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 2/17, 80/17, 84/18).
- Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list CG” br. 25/10, 43/15 i 73/19).
- Zakon o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11, 01/14 i 2/18).
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 64/11 i 39/16).
- Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list CG” br. 55/16, 2/18 i 66/19).
- Pravilnikom o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl. list CG”, br. 19/19).
- Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG”, br. 60/11 i 94/21).
- Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 21/11 i 32/16).
- Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12).
- Pravilnik o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl. list RCG”, br. 18/97).
- Pravilnik o načinu i rokovima utvrđivanja statusa površinskih voda („Sl. list CG”, 25/19).
- Pravilnik o načinu i rokovima utvrđivanja statusa podzemnih voda („Sl. list CG”, 52/19).
- Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).
- Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG” br. 59/13 i 83/16).
- Uredba o načinu i uslovima skladištenja otpada („Sl. list CG” br. 33/13 i 65/15).
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo, odnosno preduzetnik za sakupljanje, odnosno transport otpada („Sl. list CG” br. 16/13).
- Pravilnik o tehničkim normativima za električne instalacije niskog napona („Sl. list SFRJ” br. 53/88, 54/88 i „Sl. list SRJ” 28/95).
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadajućih trafostanica ("SL. list SFRJ" br. 13/78 i i dopuna pravilnika („Sl. list SRJ” br.37/95)
- Pravilnik o tehničkim normativima za uzemljenja elektroenergetskih postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V (Sl. list SRJ br.61/95).

Projektna dokumentacija:

- Arhitektonski projekat i Elektrotehnički projekat za postavljanje Privremenog objekta – montažno-demontažne Tjuring staze, u sklopu sadržaja koji se nalaze na Skijalištu Savin Kuk u Opštini Žabljak.

URBANISTIČKO - TEHNIČKI USLOVI

1.	<p>CRNA GORA</p> <p>JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE CRNE GORE</p>	 <p>НАЦИОНАЛНИ ПАРКОВИ ЦРНЕ ГОРЕ</p>
2.	<p>JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE CRNE GORE na osnovu člana 1 Uredbe o izmjeni uredbe o povjeravanju poslova iz nadležnosti Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom i Javnom preduzeću nacionalni parkovi Crne Gore ("Sl. list CG", br. 87/2018, 75/2019, 116/2020 i 141/2021) i Programa privremenih objekata u NP Durmitor za period 2019-2023 br: 101-242/57 od 31.07.2019. god, a u vezi sa članom 115, 116, 117 i 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl.list CG", br. 64/2017, 44/2018, 63/2018, 11/2019 - ispr. i 82/2020), Pravilnikom o bližim uslovima za postavljanje odnosno građenje privremenih objekata, uređaja i opreme ("Sl. list CG", br. 43/2018, 76/2018 i 76/2019) i člana 23 Zakona o Nacionalnim parkovima ("Sl.list CG", br. 28/14, 39/16), izdaje:</p>	
3.	<p>URBANISTIČKO-TEHNIČKE USLOVE za izradu tehničke dokumentacije</p>	
	<p>za postavljanje avanturističkog parka -lokacija označena brojem 14.1 na kat. parcelama broj 2354, 2355, 2356 KO Motički Gaj I u opštini Žabljak predviđena - Programom privremenih objekata za NP Durmitor za period 2019 -2023. godine</p>	
4.	<p>PODNOŠILAC ZAHTJEVA-KORISNIK:</p>	<p>MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA I TURIZMA</p>
5.	<p>PLANIRANO STANJE</p>	
5.1	<p>Namjena parcele odnosno lokacije i površine</p>	
	<p>Površina pod objektima</p>	<p>avanturistički park 6000m2</p>
	<p>materijalizacija</p>	<p>drvo, žica, zaštitne gume i sunđeri</p>
	<p>Orto- foto snimak lokacije</p>	

Avanturistički park

Smjernice za lokaciju:

- Obraditi pažnju na ambijentalnu i pejzažnu usklađenost objekata.
 - Lokaciju za postavljanje predmetnih privremenih objekata planiranti na slobodnim površinama katastarske parcele. Odnosno odrediti prostore bez sječe/ krčenja visokovrijednog zelenila (šume ili pojedinačnih stabala), a na odgovarajućem terenu na kojem je zabranjeno vršiti bilo kakve intervencije.
 - Privremeni objekti u Nacionalnim parkovima Crne Gore treba da budu isključivo **pokretni ili montažno – demontažnog karaktera**, što obezbjeđuje njihovo brzo i lako postavljanje i uklanjanje. Nakon uklanjanja objekta, lokacija treba da ima osobine izvornog ambijenta, tj. da svojim izgledom ne ukazuje na to da je na njoj bilo privremenih objekata;
 - Položaj privremenih objekata na grafičkom prilogu dat je samo kao smjernica i nije obavezan.
 - Lokaciju za postavljanje privremenih objekata planiranti na slobodnim površinama katastarske parcele. Odnosno, odrediti prostor bez sječe/krčenja visokovrijednog zelenila (šume ili pojedinačnih stabala).
 - Objekat/objekti se postavljaju na postojeću podlogu, odnosno na drvenoj platformi a koja je iznad terena maksimalno uzdignuta 10 cm.
 - Zabranjeno je betonirati pristupne staze na lokaciji (pristupne staze raditi od drveta/ "decking")
 - Drvene staze postavljati na postojećoj podlozi, bez trajnog vezivanja za tlo. Maksimalna širina pristupnih staza je 1.20m;
- Uslovi za arhitektonsko oblikovanje**
- Stabilnost i funkcionalnost objekata treba u potpunosti da bude obezbjeđenja i dokumentovana. Veličina objekta mora biti u skladu sa važećim propisima i normativima za djelatnost koje će se obavljati u objektu.
 - Realizacijom savremenih ili tradicionalnih koncepata, te novog pristupa usklađenih sa prirodnim, kulturnim i lokalnim specifičnostima, privremene objekte arhitektonski i oblikovno uklopiti u neposredno okruženje, odnosno moraju da odgovaraju specifičnom prostornom kontekstu; (koristiti prirodne materijale).

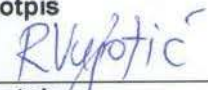
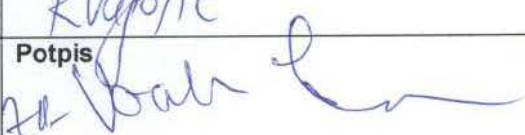

Koordinate lokacije (KP 2345, 2346, 2354, 2355, 2356, 2353/2)

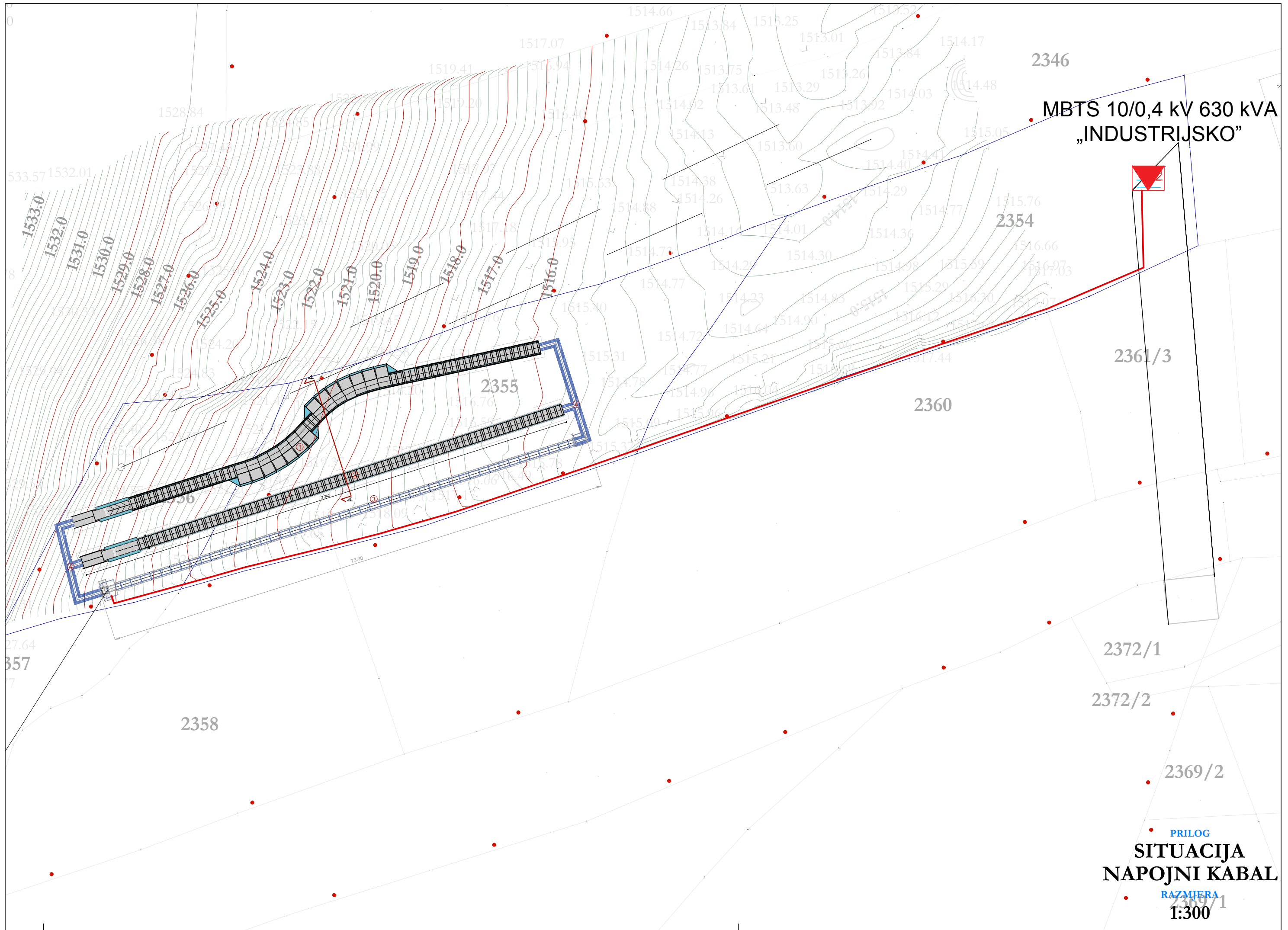
koord/ tačke	x	y
1	6590239.7000	4775994.2900
2	6590238.6700	4775980.0500
3	6590235.8100	4775961.6000
4	6590235.1500	4775951.6400
5	6590233.9600	4775942.3700
6	6590234.4100	4775931.2000
7	6590251.1100	4775935.1000
8	6590268.6000	4775939.7300
9	6590287.3000	4775940.6100
10	6590300.7400	4775943.3300
11	6590296.9800	4775930.4900
12	6590291.8100	4775913.0300
13	6590289.6288	4775912.6468
14	6590276.6700	4775910.1100
15	6590268.7800	4775909.1200
16	6590249.0100	4775906.4700
17	6590246.3400	4775906.1100
18	6590242.3000	4775905.5400
19	6590233.9900	4775904.3800
20	6590213.9100	4775900.2200
21	6590209.9900	4775899.4100

		22	6590194.3600	4775892.1500	
		23	6590191.0600	4775890.8300	
		24	6590188.3400	4775889.8600	
		25	6590158.0800	4775879.7600	
		26	6590129.2600	4775869.5000	
		27	6590118.3300	4775865.8000	
		28	6590098.6200	4775859.1300	
		29	6590085.8400	4775855.8600	
		30	6590073.0600	4775852.7100	
		31	6590063.7300	4775850.0500	
		32	6590056.9400	4775848.1300	
		33	6590046.6200	4775845.8700	
		34	6590037.3200	4775843.1100	
		35	6590055.5000	4775876.7100	
		36	6590062.5100	4775891.6100	
		37	6590066.0200	4775899.4900	
		38	6590070.4000	4775911.7600	
		39	6590109.9500	4775924.0300	
		40	6590143.9100	4775934.8100	
		41	6590149.6800	4775948.1400	
		42	6590153.2000	4775957.0600	
		43	6590157.9900	4775973.8200	
		44	6590167.7900	4775976.9900	
		45	6590174.7111	4775981.1195	
		46	6590184.5800	4775981.6600	
		47	6590189.5300	4775982.6200	
		48	6590209.8200	4775987.7700	
Br. Lok.	Objekat	Katastarska parcela	Namjena	Dimenzije	Opis privremenog objekta
14.1	Avanturistički park	KO Motički Gaj I KP 2354, 2355, 2356	Privremeni objekti namjenjeni za sport i rekreaciju	Površina do 6000m ²	montažno-demontažni objekat
Smjernice za projektovanje i uređenje:					
<p>Avanturistički park je montažno-demontažni privremeni objekat koji čini skup konstruktivnih elemenata (drveni, žičani, zaštitne gume i sunđeri), koji se postavljaju u određenom prostoru. Svi djelovi avanturističkog parka izrađuju se od kvalitetnih materijala s potrebnim atestima, i izgledom i oblikom usklađene sa ambijentom u koji se postavljaju.</p> <p>U okviru pripadajuće površine avanturističkog parka može se postaviti montažni objekat površine do 16m², za potrebe prodaje karata i smještanja i izdavanja dijela opreme.</p>					
5.2	Pravila parcelacije				
	Avanturistički park -lokacija označena brojem 14.1 predviđa se na na kat. parcelama broj 2354, 2355, 2356 KO Motički Gaj I u opštini Žabljak. Zona III (režim zaštite III stepena).				
6.	PREPORUKE ZA SMANJENJE UTICAJA I ZAŠTITU OD ZEMLJOTRESA, KAO I DRUGE USLOVE ZA ZAŠTITU OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH I DRUGIH NESREĆA				

	<p>Tehničkom dokumentacijom predvidjeti mjere zaštite od požara shodno propisima za ovu vrstu objekata. U cilju zaštite od elementarnih nepogoda postupiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju (»Službeni list CG«, br.13/07, 05/08, 86/09 i 32/11 i 54/16) i Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda (»Službeni list RCG«, br.8/93) i Zakonu o zapaljivim tečnostima i gasovima (»Službeni list CG«, br.26/10 i 48/15).</p> <p>Shodno članu 9 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu („Službeni list CG“, br.34/14), pri izradi tehničke dokumentacije projektant koji u skladu sa propisima o uređenju prostora i izgradnji objekata izrađuje tehničku dokumentaciju za izgradnju, rekonstrukciju ili adaptaciju objekta, namijenjene za radne i pomoćne prostorije i objekte gdje se tehnološki proces obavlja na otvorenom prostoru, dužan je da predvidjeti propisane mjere zaštite na radu u skladu sa tehnološkim projektnim zadatkom. Pri izgradnji, rekonstrukciji ili rušenju objekta potrebno je izraditi Elaborat o uređenju gradilišta u skladu sa aktom nadležnog ministarstva shodno članu 10 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu .</p>
7.	<p>USLOVI I MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE</p>
	<p>Radnje, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenim područjima koje ne podliježu procjeni uticaja na životnu sredinu u skladu sa posebnim propisima („Sl.list CG“, br. 20/07, 47/13, 53/14 i 37/18), zatim ocjeni prihvatljivosti, i koje nijesu utvrđene planom upravljana, mogu se vršiti na osnovu dozvole Organa uprave (član 40 Zakona o zaštiti prirode, „Sl.list CG“, br. 54/16 i 18/19), prema utvrđenoj proceduri.</p> <p>Shodno karakteristikama/namjenama objekata koji će se postavljati na predviđenim lokacijama, neophodno je obratiti se nadležnom organu (Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine) shodno članu 7 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list CG“, br. 75/18), odnosno, za potrebu utvrđivanja procjene uticaja na životnu sredinu.</p> <p>Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu vrši se za projekte za koje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je obavezna izrada elaborata procjene uticaja; - se može zahtijevati izrada elaborata. <p>Kada su u pitanju zaštićene biljne i životinjske vrste postupati u skladu sa Rješenjem o stavljanju pod zaštitu pojedinih biljnih i životinjskih vrsta („Sl.list RCG“, br.76/06).</p> <p>Treba obezbijediti sprovođenje svih zakonom propisanih obaveza u cilju sanacije i revitalizacije vizuelno degradiranog prostora.</p> <p>Treba obezbijediti zaštitu prirodnih vrijednosti (stroga zaštita prostora sa staništima endemičnih i zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta) i ostalih elemenata životne sredine (prekomjerna buka, štetna isparenja, zagađenje, stvaranje opasnog otpada i sl.);</p> <p>Obavezne su mjere tehničke i biološke zaštite od buke, u skladu sa uslovima za tihe zone i ostale akustične zone,(u skladu sa Odlukama o određivanju akustičnih zona za navedene opštine) a u postupku tehničkog pregleda mora se utvrditi ispunjenost uslova i mjera zaštite od buke odnosno zvučne zaštite.</p> <p>Primijeniti odgovarajuća tehnička rješenja pri osvjetljavanju javnih površina u skladu sa funkcijom lokacije i potrebama javnih površina. Izvore svjetlosti na zelenim površinama usmjeriti ka tlu uz minimalno osvjetljenje.</p> <p>Zabraniti korišćenje jakih svjetlosnih izvora (reklamni rotirajući reflektori, laseri i sl.) usmjerenih ka nebu. Predvidjeti korišćenje solarne energije primjenom raznih vrsta pasivnih solarnih sistema (u kojima objekat predstavlja prijemnik koji zahvata i čuva najveći dio energije) i aktivnih solarnih sistema (koji zahvataju energiju instalisanjem posebne opreme).</p> <p>Tehničkom dokumentacijom predvidjeti uslove i mjere za zaštitu životne sredine u skladu sa odredbama Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, br.80/05, 40/10, 73/10, 40/11, 27/13 i 52/16) i Zakonom za zaštitu prirode („Službeni list CG“, br.54/16) na osnovu urađene procjene uticaja na životnu sredinu. U slučajevima kada je potrebno izvršiti procjenu uticaja na životnu sredinu, uz zahtjev za izdavanje građevinske dozvole na glavni projekat investitor treba da dostavi Odluku o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu, shodno članu 13 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu.</p>
8.	<p>USLOVI I MJERE ZAŠTITE NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA I NJIHOVE ZAŠTIĆENE OKOLINE</p>
	<p>Podnosilac zahtjeva je dužan da za svaki pojedinačni Programom predviđeni objekat koji je prostorno lociran u neposrednoj blizini nepokretnog kulturnog dobra (bafer zoni) pribavi konzervatorske uslove od Uprave za zaštitu kulturnih dobara po pitanju gabarita, forme i materijalizacije. Izuzetak su pokretni privremeni objekti (rashladne i izložbene vitrine, konzervatori, aparati....).</p> <p>Planiranje objekata privremenog karaktera u zaštićenim područjima prirode kao i njihovo korišćenje vrši se u skladu sa opštim uslovima za zaštitu zaštićenih prirodnih dobara koji su dati u članu 39 Zakona o zaštiti prirode, i to:" Zaštićena područja mogu se koristiti u skladu sa studijom zaštite odnosno prostornim planom posebne namjene, planom upravljanja zaštićenog područja i na osnovu dozvola u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Zabranjeno je korišćenje zaštićenih prirodnih dobara na način koji prouzrokuje: oštećenje zemljišta i gubitak njegove prirodne plodnosti; oštećenje površinskih ili podzemnih geoloških, hidrogeoloških i geomorfoloških vrijednosti; oštećenje morskih zaštićenih područja; osiromašenje prirodnog fonda divljih</p>

	vrsta biljaka, životinja i gljiva; smanjenje biološke i predione raznovrsnosti; zagađivanje ili ugrožavanje podzemnih i površinskih voda." Na samom zaštićenom prirodnom dobru se ne mogu postavljati objekti trajnog karaktera, izvoditi radovi betoniranja, eksploatacije pijeska, uklanjanja vegetacije, izmjene obalne linije i strukturnog remodeliranja pješčane plaže. Izuzetak predstavljaju intervencije izgradnje rampi za pristup lica sa invaliditetom na planom definisanim lokacijama.
9.	USLOVI ZA LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI I LICA SA INVALIDITETOM
	Tehničkom dokumentacijom obezbjediti prilaz i upotrebu objekta/objekata licima smanjene pokretljivosti u skladu sa članom 71 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Sl. list CG“ broj 48/13 i 44/15).
10.	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA PROMJENE U VODNOM REŽIMU
	• kod utvrđivanja urbanističkih uslova za privremene objekte posebno treba voditi računa o sanitarnom aspektu istih, o uslovima koje propisuju nadležna javna komunalna preduzeća (vodovod, kanalizacija, telekom i elektrodistribucija), kao i uslovima koji proizilaze iz Zakona o bezbjednosti hrane;
11.	USLOVI ZA PRIKLJUČENJE NA INFRASTRUKTURU
	Uslovi priključenja na tehničku infrastrukturu - Tehnička infrastruktura podrazumijeva kompletnu opremljenost u skladu sa najvišim standardima i važećom regulativom; - Prilikom izrade tehničke dokumentacije pribaviti tehničke uslove za relevantnu infrastrukturu od nadležnog organa; Uslovi za priključenje privremenih objekata na infrastrukturu i posebni tehnički uslovi Vodovodne i kanalizacione, elektro i tk instalacije u privremenom objektu i izvan njega projektovati u skladu sa važećim propisima i standardima. Priključenje na postojeće infrastrukturne sisteme projektovati prema uslovima dobijenim od nadležnih javnih preduzeća. Saobraćajni uslovi Lokacija na koju se postavlja privremeni objekat/objekti mora imati obezbjeđenja pristup sa javne površine, osim lokacija sa pokretnim i plutajućim privremenim objektima ili otvorenoj površini u funkciji privremenog objekta. Izuzetno, lokacije koje nemaju mogućnost obezbjeđenja kolskog pristupa, može se obezbjediti samo pješaćki pristup sa javne površine uz obezbjeđenje prava službenosti prolaza. Uslovi za odvoženje čvrstog otpada Na lokacijama obezbjediti uslove za upravljanje komunalnim otpadom u skladu sa Planom upravljanja otpadom i lokalnim normativnim aktima, a upravljanje ambalažnim, opasnim i ostalim vrstama otpada konkretnog tehnološkog postupka u skladu sa važećom zakonskom regulativom; Mjesto za odlaganje otpada predvidjeti na lokaciji za postavljanje privremenog objekta. Mjesta u objektu ili niše za otpad kao i njihov broj predvidjeti u skladu sa važećim propisima i standardima, odnosno u saradnji sa nadležnim komunalnim preduzećem. Posebni uslovi U slučaju da se u okviru navedene lokacije nalazi određeni zaštitni pojas (putna i/ili željeznička infrastruktura, objekti energetike, vodoizvorišta, objekti odbrane, objekti sanitarne zaštite...) neophodno je postupiti u skladu sa važećim propisima i standardima.
11.1	Uslovi priključenja na elektroenergetsku infrastrukturu
	Prilikom izrade tehničke dokumentacije potrebno je poštovati sljedeće preporuke EPCG: •Tehnička preporuka za priključke potrošača na niskonaponsku mrežu TP-2 (II dopunjeno izdanje) •Tehnička preporuka – Tipizacija mjernih mjesta •Uputstvo i tehnički uslovi za izbor i ugradnju ograničivača strujnog opterećenja •Tehnička preporuka TP-1b - Distributivna transformatorska stanica DTS – EPCG 10/0.4 Kv
11.2	Ostali infrastrukturni uslovi
	Tehničke uslove priključenja na infrastrukturu investitor pribavlja od organa za tehničke uslove, za svaki privremeni objekat pojedinačno;
12	Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati Pravilnik o načinu izrade, razmjeri i bližoj sadržini tehničke dokumentacije (Sl. list CG, br.44/18) Tehničku dokumentaciju izraditi u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna površine i zapremine objekata (" Sl. List CG", br. 47/13).
13.	POTREBA IZRADE PROJEKTNE DOKUMENTACIJE Tehničku dokumentaciju za postavljanje montažno-demontažnog privremenog objekta koji se postavlja kao gotov proizvod, odnosno koji je fabričke proizvodnje čini tipski projekat dobijen od proizvođača.

	<p>Tehničku dokumentaciju za postavljanje montažno-demontažnog privremenog objekta koji nije fabričke proizvodnje, odnosno koji se montira na licu mjesta od elemenata konstrukcije, ispune i pokrivača, a čija bruto površina ne prelazi 30 m², čini idejno rješenje.</p> <p>Tehničku dokumentaciju za postavljanje montažno-demontažnog privremenog objekta koji nije fabričke proizvodnje, odnosno koji se montira na licu mjesta od elemenata konstrukcije, ispune i pokrivača, a čija je bruto površina veća od 30 m², kao i za sve objekte za koje je potrebna izrada Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu, čini revidovan glavni projekat.</p>	
14.	<p>POTREBA PRIBAVLJANJA SAGLASNOSTI GLAVNOG GRADSKOG ARHITEKTE</p> <p>U skladu sa članom 87, tačkom 2, Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl.list CG", br. 64/2017, 44/2018, 63/2018, 11/2019 - ispr. i 82/2020), Glavni gradski arhitekta daje saglasnost na idejno rješenje arhitektonskog projekta privremenog objekta za koji se izrađuje glavni projekat u odnosu na program iz člana 116 ovog zakona, koji je usklađen sa državnim smjericama razvoja arhitekture tj. za objekte čija je bruto površina veća od 30 m², kao i za sve objekte za koje je potrebna izrada Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.</p>	
15.	<p>NAPOMENA:</p> <p>Nakon izrade dokumentacije potrebno je JPNPCG dostaviti projektnu dokumentaciju (na CD-u), original ili ovjerenu kopiju Saglasnosti Glavnog gradskog arhitekta za objekte za koje je potrebno dobiti predmetnu saglasnost.</p> <p>Privremeni objekat investitor može da postavi, odnosno gradi na osnovu prijave i dokumentacije propisane Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.</p> <p>Dokumentacija iz stava 1 ovog člana sadrži:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dokaz o pravu svojine odnosno drugom pravu na zemljištu; 2) dokaz o uređivanju odnosa u pogledu plaćanja lokalne komunalne takse, za korišćenje javnih površina; 3) tehničku dokumentaciju izrađenu u skladu sa urbanističkim uslovima iz Programa i tehničkim uslovima pribavljenim od organa za tehničke uslove; i 4) saglasnost iz člana 87 stav 7 ovog zakona. <p>Dokumentacija iz stava 2 tačka 3 ovog člana, u zavisnosti od vrste i namjene privremenog objekta, može da bude tipski projekat, odnosno druga vrsta projekta.</p> <p>Prijavu i dokumentaciju iz st. 1 i 2 ovog člana, investitor je dužan da podnese nadležnom inspekcijском organu lokalne uprave u roku od 15 dana prije početka postavljanja odnosno građenja.</p> <p>Odredba stava 2 tač. 3 i 4 ovog člana ne odnosi se na privremeni objekat koji je izgrađen odnosno postavljen u skladu sa propisima koji su važili prije donošenja Programa i koji je usklađen sa urbanističkim uslovima iz Programa.</p> <p>Urbanistički uslovi iz stava 2 tačka 3 ovog člana u odnosu na spoljnji izgled privremenog objekta, izdaju se u skladu sa državnim smjericama razvoja arhitekture.</p>	
16.	<p>DOSTAVLJENO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podnosiocu zahtjeva - Komunalnoj inspekciji - U spise predmeta - a/a 	
17.	<p>OBRAĐIVAČI URBANISTIČKO-TEHNIČKIH USLOVA:</p> <p>Radmila Vujotić Stručni saradnik za zaštitu prostora</p>	<p>potpis</p>
18.	<p>ŠEF SLUŽBE ZA ZAŠTITU PRIRODE I KULTURNE BAŠTINE I ODRŽIVI RAZVOJ</p> <p>Aleksandar Mijović</p>	<p>Potpis</p>
19.	<p>DIREKTOR JP NACIONALNI PARKOVI CRNE GORE:</p> <p>Aleksandar Bulatović</p>	<p>potpis</p>

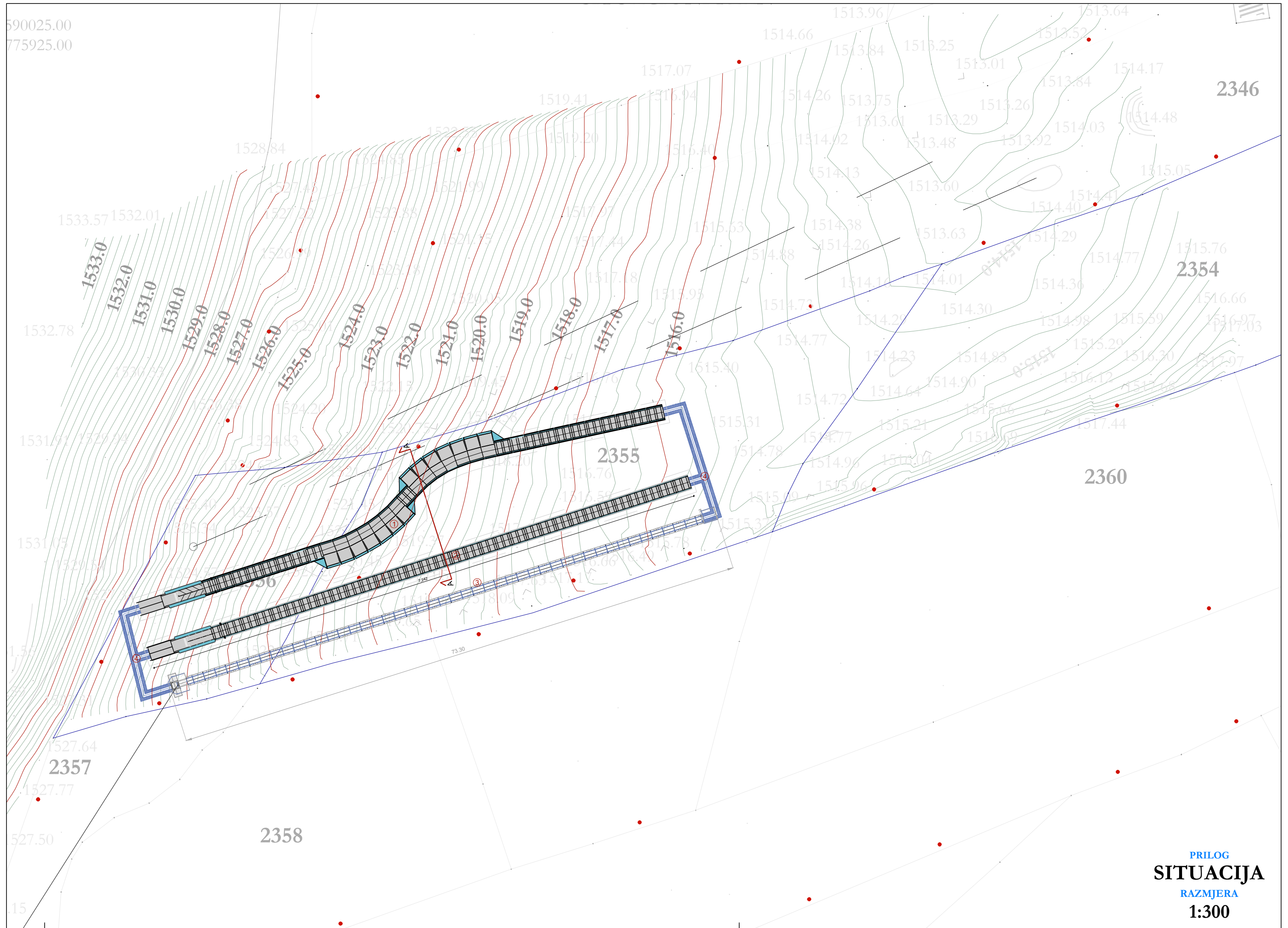

2346
MBTS 10/0,4 kV 630 kVA
„INDUSTRIJSKO“

2355

2358

PRILOG
SITUACIJA
NAPOJNI KABAL
RAZMJERA
1:300

PRILOG
SITUACIJA
RAZMJERA
1:300